

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА НОРМАЛЬНОЇ ТА ПАТОЛОГІЧНОЇ ФІЗІОЛОГІЇ**

**VI науково-практична internet-конференція
з міжнародною участю**

**«МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ ПАТОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ І
ХВОРОБ ТА ЇХ ФАРМАКОЛОГІЧНА КОРЕКЦІЯ»**

**16 листопада 2023 р.
ХАРКІВ – Україна**

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА НОРМАЛЬНОЇ ТА ПАТОЛОГІЧНОЇ ФІЗІОЛОГІЇ**

**VI науково-практична internet-конференція
з міжнародною участю**

**«МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ ПАТОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ І
ХВОРОБ ТА ЇХ ФАРМАКОЛОГІЧНА КОРЕКЦІЯ»**

**16 листопада 2023 р.
ХАРКІВ – Україна**

**MINISTRY OF HEALTH OF UKRAINE
NATIONAL UNIVERSITY OF PHARMACY
DEPARTMENT OF PHYSIOLOGY AND PATHOLOGICAL PHYSIOLOGY**

**VIth scientific and practical
internet-conference for the international participation**

**«MECHANISMS OF PATHOLOGICAL PROCESSES
DEVELOPMENT AND DISEASES,
THEIR PHARMACOLOGICAL CORRECTION»**

**November 16, 2023
KHARKIV – Ukraine**

УДК 615.1:616 (043.2)

Редакційна колегія: Заслужений діяч науки і техніки України, проф. Котвіцька А. А., проф. Владимірова І. М., проф. Кононенко Н. М.

Укладачі: проф. Рибак В. А., доц. Селюкова Н. Ю.

Посвідчення № 556 Державної наукової установи «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» від 19.12.2022 р.

Механізми розвитку патологічних процесів і хвороб та їх фармакологічна корекція : матеріали VI науково-практичної internet-конференції з міжнародною участю, м. Харків, 16 листопада 2023 р. Х. : НФаУ, 2023, 520 с.

Збірник містить матеріали VI науково-практичної internet-конференції з міжнародною участю «Механізми розвитку патологічних процесів і хвороб та їх фармакологічна корекція». В матеріалах конференції розглянуто сучасні проблеми медицини і фармації: молекулярні основи патології, клітинні та гуморальні механізми розвитку захворювань; роль генетичних факторів у патогенезі захворювань; механізми розвитку патологічних процесів і хвороб; вікова патофізіологія; проблемні аспекти хвороб цивілізації; клінічна патофізіологія; питання викладання патофізіології; експериментальна терапія найбільш поширених захворювань; фармакологічна корекція патологічних процесів; проблеми та перспективи створення лікарських препаратів різної спрямованості дії; інформаційні технології і автоматизація наукових досліджень з розробки лікарських засобів; створення нутрицевтичних засобів та виробів медичного призначення; маркетингові дослідження сучасного фармацевтичного ринку; нанотехнології у фармації; таргетна терапія захворювань людини; трансляційна медицина; новітні технології діагностики та лікування; біомедичні технології; вплив сучасних технологій на здоров'я людини; актуальні питання фізичної реабілітації та сучасні технології збереження здоров'я людини; ментальне здоров'я та інновації у медико-психологічній реабілітації військовослужбовців в умовах воєнного стану; глобальні проблеми громадського здоров'я.

Для широкого кола наукових і практичних працівників медицини та фармації.

UDC 615.1:616 (043.2)

Editorial board: Honored worker of science and technology of Ukraine, prof. Kotvitska A. A., prof. Vladymyrova I. M., prof. Kononenko N. M.

Compilers: prof. Rybak V. A., assoc. prof. Seliukova N. Yu.

Certificate № 556 of the State scientific organization «Ukrainian Institute of Scientific and Technical Expertise and Information» dated 19.12.2022.

Mechanisms of pathological processes development and diseases, their pharmacological correction: collected papers of to the VIth scientific and practical internet-conference for the international participation, Kharkiv, November 16, 2023. Kh.: NUPh, 2023, 520 p.

Collected papers includes the materials of VIth scientific and practical internet-conference for the international participation «Mechanisms of pathological processes development and diseases, their pharmacological correction». The modern problems of pathophysiology were considered the materials of the Conference: molecular basis of pathology, cellular and humoral mechanisms of disease development; role of genetic factors in the pathogenesis of diseases; mechanisms of pathological processes and diseases development; age-related pathophysiology; problematic aspects of the diseases of civilization; clinical pathophysiology; issues of pathophysiology teaching; experimental therapy of the most common diseases; pharmacological correction of pathological processes; problems and prospects for the development of medicines with different orientation of action; information technology and automation of scientific research on drug create; development of nutraceutical drugs and products for medical purpose; marketing research of the modern pharmaceutical market; nanotechnology in pharmacy; targeted therapy of human diseases; translational medicine; the latest diagnostic and treatment technologies; biomedical technologies; impact of modern technologies on human health; current issues of physical rehabilitation and modern technologies for preserving human health; mental health and innovations in medical and psychological rehabilitation of military personnel under martial law; global public health issues.

For a wide audience of scientific and practitioners of medicine and pharmacy.

UDC 615.1:616 (043.2)

© NUPh, 2023

Торяник І. І., Моїсеєнко Т. М., Макієнко Н. В., Євсюкова В. Ю., Мельник А. Л., Христян Г. Є., Грищенко М. І. ПАРАФІНОТЕРАПІЯ. ЗАСОБИ, ФОРМИ, МЕТОДОЛОГІЯ ТА ПОКАЗАННЯ ДО ПРИЗНАЧЕННЯ У КОСМЕТОЛОГІЇ ТА У ОСІБ ІЗ ХВОРОБАМИ ШКІРИ (ТРАДИЦІЇ ТА СУЧАСНІСТЬ)	473
Трясак Н. С., Шаталова І. В. РОЛЬ ОКСИДАТИВНОГО СТРЕСУ В ПАТОГЕНЕЗІ ЗАПАЛЕННЯ	475
Тузін Л. М., Грицик А. Р. РОСЛИНИ РОДУ АНЕМОНА: ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ В МЕДИЦИНІ ТА ФАРМАЦІЇ	477
Тутук В. В., Назаркіна В. М., Подольський І. М. ВРОДЖЕНІ ПОРУШЕННЯ МЕТАБОЛІЗМУ ФЕНІЛАЛАНІНУ ЯК СУЧАСНА МЕДИКО-СОЦІАЛЬНА ПРОБЛЕМА	479
Федоренко Ю. В. ДИНАМІКА ЗМІН АКТИВНОСТІ АМІНОТРАНСФЕРАЗ У СИРОВАТЦІ КРОВІ БІЛИХ ЩУРІВ ЗА УМОВ ДІЇ СВИНЦЮ НА ФОНІ ЗАСТОСУВАННЯ БІОПРОТЕКТОРІВ	481
Федоренко М. Ю., Гейдеріх О. Г. РОЛЬ БІОМАРКЕРІВ В ДІАГНОСТИЦІ АРТРИТУ	483
Федорченко Ю. В., Заяць Л. М. ДИНАМІКА ВМІСТУ АЛЬДЕГІДОПОХІДНИХ НЕЙТРАЛЬНОГО ХАРАКТЕРУ У СИРОВАТЦІ КРОВІ ЩУРІВ ЗІ СТРЕПТОЗОТОЦИН-ІНДУКОВАНИМ ДІАБЕТОМ	486
Федяк І. О., Леочко Н. С., Масляк М. В. АНАЛІЗ СТАНУ РЕЄСТРАЦІЇ ПРОТИТУБЕРКУЛЬОЗНИХ ПРЕПАРАТІВ	487
Фесюнова Г. С., Молчанюк Н. І., Кисіль С. М., Абрамова Г. Б., Цибуляк Г. М., Волкова Ю. С. УЛЬТРАСТРУКТУРНІ ЗМІНИ РОГІВКИ ОКА КРОЛІВ ПІСЛЯ КУРСОВОЇ ІНСТИЛЯЦІЇ РОЗЧИНУ ПОЛІСАХАРИДІВ АЛОЕ НА ТЛІ МОДЕЛЬОВАНОГО КЕРАТИТУ	489
Френкель Ю. Д., Рябушко Р. М., Черно В. С., Костенко В. О. ПОЄДНАНА ДІЯ МЕЛАТОНІНУ ТА ПОЛІФЕНОЛІВ НА МАРКЕРИ ЗАПАЛЕННЯ ТА МЕТАБОЛІЧНІ РОЗЛАДИ ЗА УМОВ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ВІДТВОРЕННЯ РІЗНИХ МОДЕЛЕЙ ГІПОМЕЛАТОНІЕМІЇ ТА СИСТЕМНОЇ ЗАПАЛЬНОЇ ВІДПОВІДІ	492
Худякова М. Б. ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ НА ГЕНЕРАЛІЗОВАНИЙ ПАРОДОНТИТ ЛІПОСОМАЛЬНИМ КВЕРЦЕТИНОМ З КОРЕКЦІЄЮ СИСТЕМИ АНТИОКСИДАНТНОГО ЗАХИСТУ	494
Царук І. А., Гейдеріх О. Г. КЛІНІКО-ДІАГНОСТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ЛАБОРАТОРНИХ ПОКАЗНИКІВ ПРИ ОБСТЕЖЕННІ ПАЦІЄНТІВ РІЗНОГО ВІКУ З ІНФАРКТОМ МІОКАРДУ	496
Цеменко К. В. ФІТОТЕРАПІЯ В ПРОФІЛАКТИЧНОМУ ЛІКУВАННІ ІНФЕКЦІЙ СЕЧОВИВІДНИХ ШЛЯХІВ	499
Чабан В. О., Козлова Ю. В. ЗМІНИ ВЕРТИКАЛЬНОЇ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ ЩУРІВ У ТЕСТІ “ВІДКРИТЕ ПОЛЕ” У ГОСТРОМУ ТА РАНЬОМУ ПЕРІОДАХ ПОВТОРЮВАНОЇ ВИБУХО-ІНДУКОВАНОЇ НЕЙРОТРАВМИ	500

ПАРАФІНОТЕРАПІЯ. ЗАСОБИ, ФОРМИ, МЕТОДОЛОГІЯ ТА ПОКАЗАННЯ ДО ПРИЗНАЧЕННЯ У КОСМЕТОЛОГІЇ ТА У ОСІБ ІЗ ХВОРОБАМИ ШКІРИ (ТРАДИЦІЇ ТА СУЧАСНІСТЬ)

**Торяник І. І., Моїсєнко Т. М., Макієнко Н. В., Євсюкова В. Ю.,
Мельник А. Л., Христян Г. Є., Грищенко М. І.**

ДУ «Інститут мікробіології та імунології ім. І.І. Мечникова НАМН України»,

м. Харків, Україна;

Харківський національний медичний університет. МОЗ України,

м. Харків, Україна;

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

МОЗ України, м. Запоріжжя, Україна

kamysh_in@ukr.net

Вступ. Парафіноterapia як спосіб застосування розплавленого парафіну з лікувальною метою та задля реалізації завдань теплотерапії, став відомим широкій медичній спільноті з ХІХ століття. У Франції його призначали із косметичною метою (покращення трофіки шкіри, усунення/розгладжування зморшок, доволі ефективна боротьба із рубцями, надлишковою акумуляцією жирових накопичень у окремих зонах обличчя, тощо). Згодом відкрилась ще одна цінна властивість парафіну – поліпшення анатомо-функціонального стану травмованих суглобів. Останній факт вдало застосовувався вітчизняними військовими лікарями у період ІІ Світової війни. У медичних цілях застосовують білий парафін, що піддають підігріванню за умов спеціальної апаратури або водяної бані (для домашніх процедур). Серед засобів застосування парафіноterapiї найбільш поширеними, доступними та популярними називають такі чотири версії: нашаруванням, коли розплавлений парафін шпателем декілька разів наносять на *locus morbi* пацієнта; аплікаційна версія, у разі якою на поверхню хворобливої ділянки наносять парафін, за чим додатково накладають його серветкову аплікацію (як і у попередньому випадку зону застосування парафіну вкривають поліетиленовою тканиною, утеплюють); завантажувальна, де застосовується арсенал парафіновою ванни та кюветно-аплікаційний. Останній спосіб залучає кювети, у яких застиглий парафін приймає прямокутну/квадратну форму ($h= 4-5$ см), за чим його у теплому вигляді наносять на хвору зону тіла пацієнта. Зазначений варіант парафіноterapiї є вкрай зручним у обслуговуванні великих контингентів хворих, він доволі швидкісний та простий, з огляду на освоєння методики. Умови проведення процедур з парафіноterapiї вимагають певних підготовчих етапів (депіляція епітелія та змащення поверхні шкірних покривів задля унеможливлення прилипання волосся до вистиглого парафіну). Тривалість процедур становить 30-60 хвилин. Проводять останні щоденно або через добу. Курс парафіноterapiї становить 15-20 процедур. Після завершення процедур пацієнтам, як правило, рекомендований відпочинок протягом 30-40 хвилин.

Мета. дослідити ефективність призначення методів, форм та заходів парафіноterapiї у косметологічній практиці та у осіб з окремою шкірною патологією.

Матеріали та методи. Застосовувані методи долучали класичні клініко-анамнестичні, у т.ч., об'єктивні обстеження хворих із екземою, червоним пласким лишаєм, псоріазом; клініко-інструментальні, клініко-лабораторні (морфологічні) проби. Групу порівняльного контролю становили клінічно здорові особи обоєї статі, різних вікових категорій (n= 8). До групи клінічного спостереження відносили пацієнтів з дерматологічною патологією (n= 26).

За умов косметологічних досліджень стерильний парафін наносили на обличчя пацієнтів одноразовим штучним бавовняним тампоном/спонжем. Парафінові нашарування становили від 3 до 6 елементів, ретельно вкривали зони обличчя за винятком очей, рота та отворів носа. У разі сухості шкіри її попередньо обробляли ланоліном. За умов підвищеного утворення та виділення жиру- протирали одеколоном/туалетною водою/спиртом. Тривалість процедур профілактичного/відновного характеру тривала у межах 15-20 хв., за умов лікування застарілих рубців - 30-60 хв. Саме такої пролонгованості були процедури, що стосувались лікувальних аспектів у хворих на червоний плаский лишай, екзему, псоріаз.

Результати та їх обговорення. За результатами досліджень шкірних покривів пацієнтів групи порівняльного контролю було встановлено відсутність патоморфологічних змін, появи та розвитку висипів папульозно-везикульозного характеру, акне, рубців, виразкових уражень, тощо. Структурно-функціональний стан шкіри останніх відповідав варіантам норми постнатального онтогенезу певної гендерно-вікової категорії.

У пацієнтів, до яких застосовували стандартні форми, методи парафінотерапії (по закінченню процедур), реєстрували зростання температури у зоні впливу факторів останньої ($t=39-41^{\circ}\text{C}$) з подальшим її збереженням. *Ad oculi* відмічали позначену гіперемію, розширення капілярів шкіри, прискорений кровообіг, рясне потовиділення. Очевидно, що зазначені вище феномени сприяли посиленню різних видів обмінних процесів як локально, так і розповсюдженого характеру. Разом із цим, процедури потенціювали зростання проникливості тканин зони парафінових аплікацій, активації репаративно-регенеративних процесів, потенційного посилення фагоцитарної функції елементів сполучної тканини.

За нашими спостереженнями, провідне значення парафінотерапії – теплове (парафін називають неперевершеним передатчиком теплової енергії організму). До того, слід зауважити на компресійний вплив парафіну як такого, що за лаштунки мінливості об'єму (за умов потенційного зниження температури) здатний до стиснення попередньо аплікованої його багаточисельними шарами зони тіла.

Висновки. Методи, засоби, форми парафінотерапії, застосовані у клінічній групі осіб, наявно продемонструвало активацію регенеративних та репаративних реакцій у шкірі, опосередковане посилення локальних процесів обміну речовин, що є об'єктивним свідченням ефективності останньої.

Ключові слова: парафінотерапія, ефективність, засоби, форми, заходи, методологічний базис, косметологічні процедури, макроскопічні зміни.